

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

Del 1: Inkludering som värdering och begrepp

Noora Heiskanen, universitetsforskare, Östra Finlands universitet

Inkludering som ett flerdimensionellt begrepp

Inkludering och inkluderande pedagogik kan uppfattas åtminstone på följande sätt

1. Som en grundläggande värdering i vårt samhälle och i vårt utbildningssystem
2. Som ett flerdimensionellt begrepp, utgående från vilket man kan utvärdera anordnandet av småbarnspedagogik och den pedagogiska verksamheten
3. Som dagligen återkommande pedagogiska verksamhetssätt
4. Som situationsbundna, varierande och individuella upplevelser
5. Som en fortgående utvecklingsprocess

Varje yrkesverksam har ett ansvar att främja en inkluderande småbarnspedagogik.

Inkludering i Grunderna för planen för småbarnspedagogik (2022)

Syftet med småbarnspedagogiken är att stödja barnets förutsättningar för lärande och främja livslångt lärande och uppfyllandet av utbildningsmässig jämlikhet i enlighet med inkluderande principer.

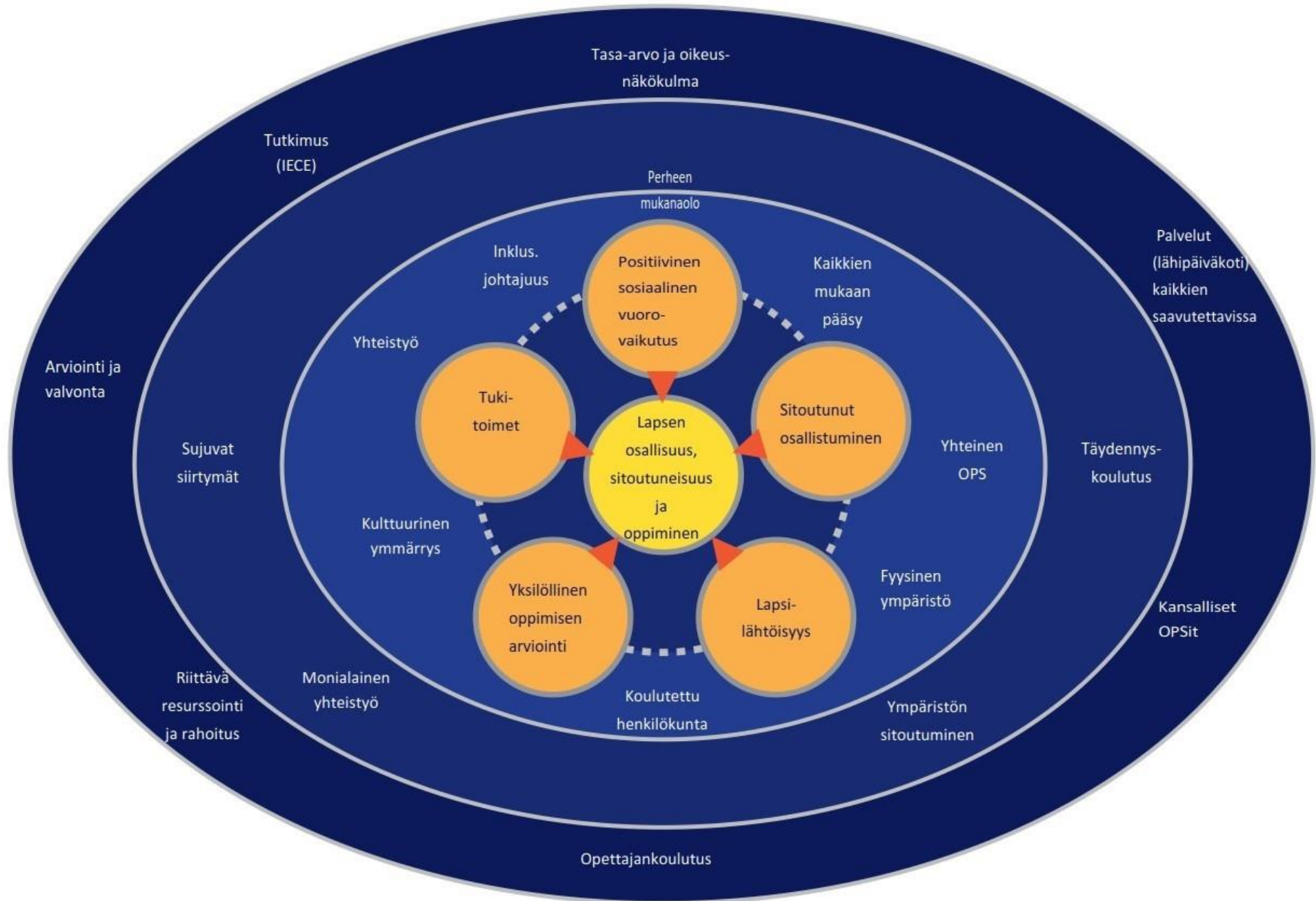
Till dessa principer hör alla barns lika rättigheter, jämlikhet, likabehandling, icke-diskriminering, värdesättning av mångfald samt social delaktighet och gemenskap.

Inkludering i Grunderna för planen för småbarnspedagogik (2022)

Inkludering är ett omfattande begrepp och gäller alla barn. Inkludering ska ses som en princip, en värdering och ett sätt att tänka som berör anordnandet av småbarnspedagogiken som helhet.

Grunderna för planen för småbarnspedagogik har utarbetats i enlighet med principerna om inkludering, som särskilt behandlas i samband med

- värdegrunden i kapitel 2,
- ur verksamhetskulturens synvinkel i kapitel 3 och
- med beaktande av stödet för barnet i kapitel 5.

European Agency for Special Needs and Inclusive Education 2017. Inklusiviisen varhaiskasvatuksen ekosysteeminen malli

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

Stöd för utveckling och lärande samt inkludering inom småbarnspedagogiken

**Utredning om nuläget i kommunal och
privat småbarnspedagogisk verksamhet
samt förslag till modell för stöd för
utveckling och lärande**

Noora Heiskanen, Marita Neitola,
Marja Syrjämäki, Elina Viljamaa,
Piia Nevala, Mari Siipola ja Riitta Viitala

Kehityksen ja oppimisen tuki sekä
inklusiivisuus varhaiskasvatuksessa

Selvitys nykytilasta kunnallisissa ja yksityisissä varhaiskasvatuspalveluissa
sekä esitys kehityksen ja oppimisen tuen malliksi

Opetus- ja kulttuuriministeriön julkaisuja 2021:13

Personalen inom småbarnspedagogiken beskrev inkludering enligt följande (Heiskanen m.fl., 2021)

- en plats för småbarnspedagogik
- princip om närservice
- kontinuitet
- resurser
- endast som en aspekt som gäller stöd
- pedagogiska verksamhetssätt
- värdegrund inom småbarnspedagogik
- delaktighet
- attityd och förhållningssätt
- en delad uppgift inom småbarnspedagogiken
- samarbete med vårdnadshavarna
- gäller alla barn
- barnets upplevelse
- kontinuerlig utveckling
- ett hot

Betydelsen av en delad uppfattning om inkludering

Jos puhumme inklusiosta hyvin eri merkityksissä tai se tarkoittaa meille jokaiselle hieman eri asioita, käsite käy merkityksettömäksi.

Pihlaja (2021) med hänvisning till Armstrong m.fl. (2016)

Källa: Päivi Pihlaja 2021. Inklusio –mahdottomia ajatuksia ja mahdollisuuksien tarkastelua, Tutkittua varhaiskasvatuksesta –blogi. Tillgänglig på nätet.

Definition av inkludering enligt Päivi Pihlaja (2021)

Inkluusiossa on kyse tasa-arvoon pohjaavasta kasvatuksesta ja koulutuksesta, jossa mahdollistetaan osallisuus ja johon kaikkia kannustetaan ja ohjataan.

Tämän lisäksi syrjimisen käytännöt ovat poissa ja yhdenvertaisuuden periaatetta tutkitaan ja noudatetaan.

Erilaisuus, vammaisuus tai ylipäätään moninaisuus on rikkaus, jota vaalitaan ja josta iloitaan.

Kilpailullisuuden on korvannut yhteisöllisyys ja yhteenkuuluvuuden edistäminen.

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

Intressant utvecklingsresa med inkludering!

